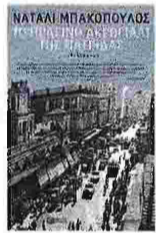

Ελλάδα, αποδιοπομπαίος τράγος

Η **ελληνοαμερικανίδα συγγραφέας** μιλάει για τις **ελληνικές μνήμες** της, για την **άνοδο της Ακροδεξιάς**, αλλά και για τη θετική πλευρά της κρίσης

ΝΑΤΑΛΙ ΜΠΑΚΟΠΟΥΛΟΣ
Το πράσινο ακρογιάλι της πατρίδας
 Μετάφραση Χίλντα Παπαδημητρίου.
 Εκδόσεις Πατάκη, 2012, σελ. 572, τιμή 19,90 ευρώ

ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΗ ΣΤΗ
ΛΑΜΠΡΙΝΗ ΚΟΥΖΕΛΗ

Οι πικροδάφνες στους κήπους του Μεγάρου Μουσικής είναι ακόμμη μουσκεμένες από τη μεσημεριανή βροχή. Η Νάταλι Μπακόπουλος περιφέρει το βλέμμα στην οικεία γειτονιά. «Έμενα ένα καλοκαίρι στην πλατεία Μαβίλη, στη διάρκεια της έρευνας για το βιβλίο μου» λέει, μισά αγγλικά - μισά ελληνικά, η ελληνοαμερικανίδα συγγραφέας, η οποία βρίσκεται στην Ελλάδα για να παρουσιάσει το πρώτο της μυθιστόρημα, *Το πράσινο ακρογιάλι της πατρίδας*, που παρακολουθεί τη ζωή των μελών μιας αριστερής οικογένειας στη διάρκεια της δικτατορίας.

Τη ρωτώ γιατί επέλεξε το συγκεκριμένο ιστορικό υπόβαθρο για την αφήγησή της. «*Η ιδέα ενός πραξικοπήματος που ξεσπά μέσα στη νύχτα είναι ερεθιστική για έναν συγγραφέα και πάντοτε με απασχολούσαν οι εντάσεις μεταξύ Δεξιάς και Αριστεράς, καθώς και ο ρόλος των ΗΠΑ στην εποχή του Ψυχρού Πολέμου και η στήριξη που ευχαρίστως προσέφεραν σε καθεστώς τα οποία θεωρούσαν λιγότερο επικίνδυνα από τον δαίμονα του κομμουνισμού*» απαντά.

Η συγκυρία μέσα στην οποία κυκλοφορεί το μυθιστόρημα ενθαρρύνει για παραλληλισμούς, αλλά η Νάταλι είναι επιφυλακτική: «*Η άνοδος της ακροδεξιάς Χρυσής Αυγής είναι έκφραση της τάσης προς τα άκρα που παρατηρείται πάντοτε σε αβέβαιους καιρούς, όπως στις ΗΠΑ μετά το τρομοκρατικό χτύπημα της 11ης Σεπτεμβρίου 2001. Δεν συμμερίζομαι τους φόβους ορισμένων για νέα χούντα*».

Η ποιητική φιγούρα του Μιχάλη Κατσαρού, του αδελφού της γιαγιάς της, και οι οικογενειακές ιστορίες για τον αντισυμβατικό ποιητή του «Αντισταθείτε» που κατοικούσε στο πατρικό του πατέρα της, στο υπόγειο, πυροδότησαν τη λογοτεχνική της περιέργεια. Επτά χρόνια αργότερα προσφέρει στο διεθνές κοινό μια αφήγηση που ξεχειλίζει Ελλάδα: σκιαγραφεί την ελληνική νοστορπία, συστήνει τη σύγχρονη ελληνική ποίηση, δίνει μαθήματα ελληνικής ιστορίας. «*Σκοπός μου ήταν να μεταφέρω την αίσθηση μιας εποχής, όπως πέρασε και μέσα από στιγμές συλλογικής θλίψης, όπως οι κηδείες του Γεωργίου*

Παπανδρέου και του Σεφέρη». Στιγμές της ελληνικής ιστορίας άγνωστες στους Αμερικανούς.

Το αμερικανικό ενδιαφέρον

Γεννημένη στο Ντιτρόιτ από ουκρανή μητέρα και έλληνα πατέρα, η Νάταλι μεγάλωσε σε μια οικογένεια όπου κυριαρχούσε η νοσταλγία για τον «άλλον τόπο», για μια Ελλάδα που υπήρχε στη φαντασία της και έφθανε σε εκείνη μέσα από τα σύντομα, τρυφερά τηλεφωνήματα με τη γιαγιά της στη δεκαετία του '70. «*Ίσως σε αυτή τη νοσταλγία του "εξόριστου" οφείλω το γεγονός ότι έγινα συγγραφέας τόσο εγώ όσο και ο μικρότερος αδελφός μου*» σημειώνει. «*Ο Ντιν όμως γνώριζε από νωρίς ότι ήθελε να γίνει συγγραφέας, εγώ άργησα να το παραδεχθώ*».

Πρωτοεμφανίστηκε με διηγήματα σε περιοδικά και ανθολογίες, απέσπασε βραβεία, δοκίμασε τις δυνάμεις της στο σενάριο, καλλιέργησε το δοκίμιο. Σήμερα η 39χρονη συγγραφέας διδάσκει Λογοτεχνία στο Πανεπιστήμιο του Μίσιγκαν. Εκεί πρωτοπαρακολούθησε συστηματικά μαθήματα Νέας Ελληνικής Γλώσσας και Λογοτεχνίας στο δυναμικό Πρόγραμμα Νέων Ελληνικών Σπουδών.

Ο τίτλος του βιβλίου είναι θραύσμα στίχου του Καρυωτάκη, οι στίχοι του Αναγνωστάκη, του Πατίλη, του Πούλιου, της Μαστοράκη δίνουν τον τόνο σε κάθε κεφάλαιο. «*Στην Αμερική είναι γνωστοί σε ένα περιορισμένο κοινό ποιητών και μελετητών*» παραδέχεται, ελπίζει όμως ότι αυτό θα αλλάξει σύντομα και εξηγεί ότι «*αναπτύσσεται γρήγορα ένα μεταφραστικό ρεύμα, στο οποίο προποστατούν νέοι ελληνοαμερικανοί συγγραφείς με ενδιαφέρον να μεταφράσουν σύγχρονους Έλληνες λογοτέχνες*». Ίσως είναι το παράπλευρο όφελος της δημοσιότητας που αποκτίσασε εξαιτίας των άθλιων οικονομικών μας.

Την ίδια ώρα, στο εσωτερικό του Μεγάρου Μουσικής, ο πρόεδρος του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου Μάρτιν Σουλτς μιλούσε για το μέλλον της Ελλάδας στην ευρωζώνη. «*Η Ελλάδα είναι ο αποδιοπομπαίος τράγος*» θεωρεί η Νάταλι. «*Δεν λέω ότι δεν υπήρξε διαφθορά τα περασμένα 30 χρόνια, συμβαίνει όμως κι εδώ, ότι σε όλον τον κόσμο: έχεις τις τράπεζες από τη μία πλευρά και τους ανθρώπους από την άλλη, αυτό το νέο δίπολο, και οι πολι-*

Νάταλι Μπακόπουλος

Η Νάταλι Μπακόπουλος φωτογραφημένη στον κήπο του Μεγάρου Μουσικής. Η ελληνοαμερικανίδα συγγραφέας είναι προσκεκλημένη της 9ης Διεθνούς Εκθεσης Βιβλίου στη Θεσσαλονίκη

στηριοποιούνται στον ανηδονομικό αγώνα. «*Ο καθένας κάνει το προσωπικό πολιτικό με τον δικό του τρόπο. Το σημαντικό είναι να επιτρέψεις στον εαυτό σου να έχει φωνή*» λέει. Η ίδια αρθρογραφεί για θέματα που αφορούν την Ελλάδα στους «New York Times» και σε άλλα αμερικανικά έντυπα. «*Γράφω λογοτεχνία γιατί πιστεύω ότι έχει σημασία, πιστεύω στη δύναμη της λογοτεχνίας να σχολιάσει τα πολιτικά και κοινωνικά προβλήματα της επικαιρότητας και να θέσει τα ερωτήματα, όχι να δώσει τις απαντήσεις*». Αυτό επιχειρεί να κάνει για τα τρέχοντα με το επόμενο μυθιστόρημά της, που εκτυλίσσεται στην Αθήνα του παρόντος και είναι ήδη στα σκαριά.

τικοί πρέπει να επιλέξουν υπέρ του ενός ή του άλλου».

Η ιδιόρροια κατάσταση στην Ελλάδα έχει γεννήσει, κατά τη γνώμη της, «*μια νέα ανοικτόσυνη που προσφέρει ελπίδα. Σε προηγούμενες εκλογές ρωτούσε κάποιον τι θα ψηφίσει και έπεφτε σιωπή. Ίσως είχαν σχέσεις με κάποιο κόμμα και δίσταζαν να πουν, ίσως φοβούνταν μην προσβάλουν κάποιους...*

Ποιος θα πίστευε ότι κάποτε θα κατέληγαν να συμμερίζονται, από λίγο, πολλές απόψεις και να είναι σε θέση να κατανοήσουν διαφορετικές πλευρές;».

Σταθερά στοιχεία στην πεζογραφία της είναι «*οι χαρακτήρες που βιώνουν έναν διαχισμό, που αναζητούν μια ζωή με σημασία*». Στο *Πράσινο ακρογιάλι της πατρίδας* άλλοι παίρνουν τον δρόμο μιας ενοχικής εξορίας, άλλοι δρα-

ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΑ: ΓΙΩΡΓΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΔΗΣ